درس ذرات بنیادی مقدماتی نیمسال دوم ۱۴۰۰ میساند کتر فرجی آستانه

دانشكده فيزيك

امتحان پایانترم

۱. الف) همانطور که می دانید ذره Ω^- حالت مقیدی از سه کوارک s در حالت پایه است. تابع موج این حالت مقید را تا دقتی که می توانید بنویسید و توضیح دهید چگونه عدد کوانتومی رنگ، اصل طرد پائولی را نجات می دهد؟

ب) قبلا با هم دیدهایم که یکی از آزمونهای تجربی تاییدکننده وجود بار کوانتومی رنگ، محاسبه و اندازه گیری تجربی نسبتهای زیر است:

$$R = \frac{(e^- + e^+ \to e^+)$$
احتمال رخداد (هادرونها (هادرونها رخداد احتمال رخداد احتمال رخداد)

فرض کنید در حال انجام آزمایش هستیم که انرژی مرکز جرم در آن 4GeV است. در این آزمایش R حدودا برابر با چه مقداری خواهد بود و جگونه این موضوع وجود بار رنگ را تایید مینماید؟

ج) یکی از اساسی ترین پیامدهای وجود بار رنگ، آزادی مجانبی است. این مفهوم را توضیح دهید. این مفهوم چگونه از مدلی که برای QED آزادی مجانبی نداریم برای برای QCD آزادی مجانبی نداریم برای برای QCD این مفهوم وجود دارد؟

د) چگونه آزادی مجانبی به اسارت کوارکی منجر میشود؟

هـ) یک توصیف از اسارت کوارکی این است که در طبیعت حالت مقید رنگی دیده نمیشود. بیاید این گزاره را دقیقتر

کنیم. به این منظور برای حالت سهتایی کوارکی با عدد کوانتومی رنگ، یعنی $q = \begin{pmatrix} q^p \\ q^b \end{pmatrix}$ و به طور مشابه برای

پادکوارکها میتوان ایزواسپین رنگ I_3^c و ابربار رنگ Y^c تعریف نمود. در این صورت شرط اسارت کوارکی این طور بیان می شود: برای هر حالت مقید از کوارکها و پادکوراکها که در طبیعت یافت شود

$$I_3^c = Y^c = 0$$

با توجه به شرط بالا نشان دهید برای هر حالت مقید از m کوارک و n پادکوارک به صورت $q^m \bar{q}^n$ که در طبیعت مشاهده می شود:

$$m-n=3p, p\in \mathbb{Z}$$

qq با این شرط استدلال کنید چرا مزونها $q\bar{q}$ و باریونها qqq در طبیعت مشاهده می شوند؛ اما حالتهای مقیدی نظیر qq و نیز $qq\bar{q}$ مشاهده نمی شوند. آیا به جز مزونها و باریونها می توانید ترکیبات مجاز دیگری بیابید؟

۲. شکست خودبخوری تقارن را توضیح دهید. چگونه شکست خودبخودی تقارن در مکانیسم هیگز باعث جرمدار شدن یک میدان برداری می شود؟ این مکانسیم را با نوشتن یک لاگرانژی ساده توضیح دهید.